

Bestemmingsplan

- Toelichting -

Bovenstehuis

Gemeente Boekel

BESTEMMINGSPLAN

- Toelichting -

Bovenstehuis

Gemeente Boekel

IDN-nummer: NL.IMRO.0755.BPHBOEKbovenstehui-VA01

Status: vastgesteld

Datum: 5 december 2023

Locatie Nijmegen
Wijchenseweg 102
6538 SX Nijmegen

Locatie Rosmalen
Berlicumseweg 6D
5248 NT Rosmalen

024 - 322 45 79

info@pouderoyentonnaer.nl

www.pouderoyentonnaer.nl

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Toelichting bestemmingsplanherziening Bovenstehuis	5
1.1 Inleiding	5
1.2 Planbeschrijving	7
1.3 Uitvoerbaarheid	21

Hoofdstuk 1 Toelichting bestemmingsplanherziening Bovenstehuis

1.1 Inleiding

1.1.1 Aanleiding

Het buurtschap Bovenstehuis in Boekel staat in de komende periode in een versneld tempo een aantal veranderingen te wachten. De verschillende ontwikkelingen die zich voordoen zijn divers en richten zich op verschillende thema's (onder andere wonen, werken, glastuinbouw, veehouderij, arbeidsmigranten, verkeer). Op dit moment bestaat onduidelijkheid over de wijze waarop de verschillende ontwikkelingen zich tot elkaar verhouden en tot welk eindbeeld deze ontwikkelingen zullen gaan leiden. Een concrete ontwikkelingsrichting c.q. gezamenlijk toekomstperspectief voor Bovenstehuis, waaraan individuele initiatieven kunnen worden getoetst, ontbreekt.

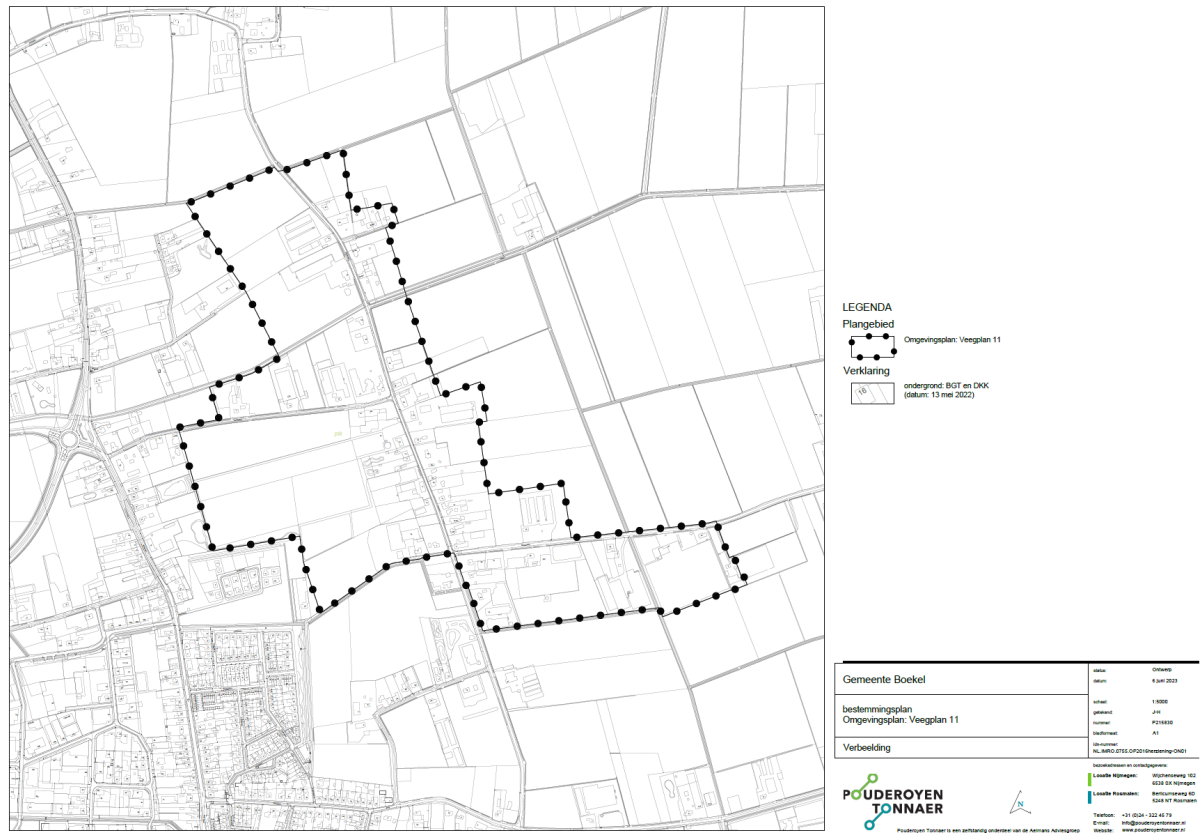
In 2022 is een gebiedsanalyse voor het Bovenstehuis uitgevoerd. Daaruit komt naar voren dat er sprake is van een buurtschap in transitie waarbij de woonfunctie in de loop der tijd sterk is toegenomen. Het resultaat is een gemengd buurtschap met bedrijvigheid en wonen op korte afstand van elkaar. Dit gemengde karakter wordt gekoesterd, maar tegelijkertijd dient het woon- en leefklimaat acceptabel te blijven. Nieuwe ontwikkelingen dienen passend te zijn.

Om de verscheidenheid aan ontwikkelingen goed te kunnen beoordelen is het wenselijk om een ontwikkelrichting voor het buurtschap te genereren aan de hand van de vraag: 'welk buurtschap willen wij zijn?'. Om deze vraag te beantwoorden zijn allereerst twee besluiten genomen om de nieuwe ontwikkelingen aan te houden: een aanhoudingsbesluit in het kader van de Wet geurhinder en veehouderij en een voorbereidingsbesluit in het kader van de Wet ruimtelijke ordening. Deze besluiten vereisen dat er binnen afzienbare tijd een bestemmingsplan respectievelijk een geurverordening wordt opgesteld waar nieuwe ontwikkelingen aan kunnen worden getoetst. Het voorliggende advies voorziet in de uitgangspunten voor het plan in het kader van de Wro. Het is de bedoeling dat dit plan geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk maakt, maar wel de kaders stelt waarbinnen nieuwe ontwikkelingen worden beoordeeld. Er is daarmee sprake van een kaderstellend plan.

Om tot dit plan te komen is een gebiedsproces doorlopen waarbij aan de hand van omgevingswaarden is bepaald waarop sturing nodig is. In dit gebiedsproces zijn bewoners en ondernemers van het buurtschap geïnformeerd en gehoord. Het gebiedsproces heeft geleid tot een beleidsadvies voor de gemeente. Uiteindelijk zijn de beleidskeuzes vertaald in het voorliggende bestemmingsplan.

1.1.2 Het plangebied

Het plangebied omvat het buurtschap Bovenstehuis, waarvoor eerder een voorbereidingsbesluit Wro en aanhoudingsbesluit Wgv zijn genomen. De begrenzing voor het voorliggende plan komt overeen met het besluitvlak van deze besluiten.

Figuur 1 Plangebied Bovenstehuis

1.1.3 Geldende planologische situatie

Op 12 december 2019 is het 'Omgevingsplan Buitengebied Boekel, 2016' van de gemeente Boekel gewijzigd vastgesteld door de raad. Daarmee vormt het omgevingsplan het geldende planologische kader in het buitengebied van Boekel samen met de volgende herzieningen:

- Omgevingsplan: Veegplan Ruimte voor ruimte;
- Omgevingsplan: Veegplan 2;
- Reparatieherziening Buitengebied 2016;
- Omgevingsplan: Veegplan 3;
- Omgevingsplan: Veegplan 4;
- Omgevingsplan: Veegplan 5;
- Omgevingsplan: Veegplan 6;
- Omgevingsplan: Veegplan 7;
- Omgevingsplan: Veegplan 8A;
- Omgevingsplan: Veegplan 8B;
- Omgevingsplan: Veegplan 9A;
- Omgevingsplan: Veegplan 9B.
- Omgevingsplan: Veegplan 10
- Omgevingsplan: herziening Rietven 4

De opzet van het voorliggende veegplan voorziet in:

- op de verbeelding en in de regels worden de veranderingen doorgevoerd die zijn beschreven in deze toelichting op de herziening;

- de toelichting op de herziening is toegevoegd aan een document waarin ook de toelichtingen (en de bijlagen bij de toelichtingen) van de eerdere herzieningen zijn opgenomen; in de toekomst kan steeds een nieuwe toelichting aan dit herzieningsdocument worden toegevoegd;
- Het gebied waar de herziening plaatsvindt wordt op de verbeelding aangegeven.

Het herzieningsdocument waarin dit veegplan is opgenomen wordt hiermee een plan dat steeds mee verandert met de vastgestelde herzieningen en op deze wijze steeds het omgevingsplan in actuele, vigerende staat laat zien, terwijl de verschillende herzieningen toch nog zichtbaar zijn. Het beschikken over een steeds actueel omgevingsplan is een van de oorspronkelijke wensen en uitgangspunten van de Omgevingswet. Naast de verschillende herzieningen blijft ook het moederplan raadpleegbaar in de speciale raadpleegomgeving.

1.1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 1 betreft de toelichting op de voorliggende herziening. In de opvolgende hoofdstukken zijn de toelichtingen te vinden van de voorgaande herzieningen. De toelichting van voorliggende herziening is als volgt opgebouwd.

In paragraaf 1.2 Planbeschrijving volgt een toelichting op de aanpassingen die zijn doorgevoerd met deze herziening ten opzichte van de geldende planologische situatie.

In paragraaf 1.3 Uitvoerbaarheid wordt kort ingegaan op de milieuhygiënische, economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid van het veegplan.

1.2 Planbeschrijving

1.2.1 Huidige situatie

Als vertrekpunt voor het gebiedsproces is in 2022 een gebiedsanalyse voor het Bovenstehuis uitgevoerd. Daaruit komt naar voren dat er sprake is van een buurtschap in transitie waarbij de woonfunctie in de loop der tijd sterk is toegenomen. Het resultaat is een gemengd buurtschap met bedrijvigheid en wonen op korte afstand van elkaar. Dit gemengde karakter wordt gekoesterd, maar tegelijkertijd dient het woon- en leefklimaat acceptabel te blijven. Nieuwe ontwikkelingen dienen passend te zijn. Deze gebiedsanalyse is bijgevoegd in Bijlage 1.

Om de vertaalslag te maken naar de kaders voor een kaderstellend plan is het allereerst van belang het begrip gemengd buurtschap te vertalen binnen het domein van ruimtelijke ordening en vervolgens naar omgevingswaarden en daaraan gekoppelde normen. Vanuit de vertaling van het gemengde buurtschap naar definities voor ruimtelijke ordening dienen de specifieke kaders voor de kwaliteit van de leefomgeving in een kaderstellend plan te worden vastgelegd. In beginsel geven deze kaders antwoord op de vraag: wat is een gemengd buurtschap en welk woon- en leefklimaat hoort daarbij?

Om deze vraag te beantwoorden is in het gebiedsproces gekeken naar de maatgevende omgevingswaarden voor het gebied:

1. Geluid (vanwege bedrijfsmatige functies op korte afstand van woningen)
2. Verkeer (vanwege de verkeersfunctie van Bovenstehuis en de voorziene autonome ontwikkelingen van de Burgt 2)
3. Geur (vanwege agrarische functies/veehouderijen op korte afstand van woningen)
4. Luchtkwaliteit (vanwege agrarische functies/veehouderijen op korte afstand van woningen)

Binnen deze omgevingswaarden is bekeken naar wat de huidige staat van de omgevingswaarden is, welke beleidsopties er zijn om als basis te dienen voor het kaderstellend plan en welke van deze beleidsopties wenselijk is vanuit ruimtelijke ordening, leefomgeving en vanuit ondernemers en bewoners van het

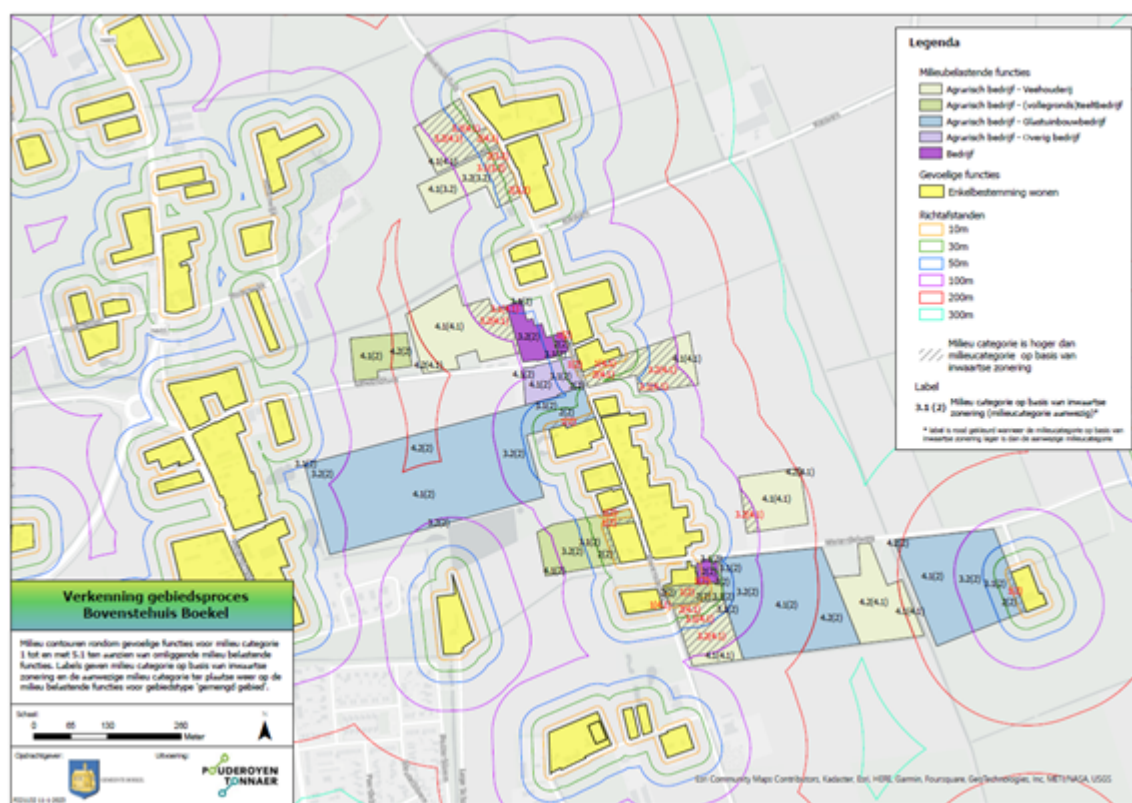
buurtschap.

Dit proces is beschreven in het adviesrapport, bijgevoegd in Bijlage 2.

Onderstaand worden beknopt de belangrijkste resultaten met betrekking tot de analyse van de huidige situatie besproken. Voor een uitvoeriger beschrijving wordt verwezen naar het bijgevoegde adviesrapport.

1.2.1.1 Geluid (industrialawaai)

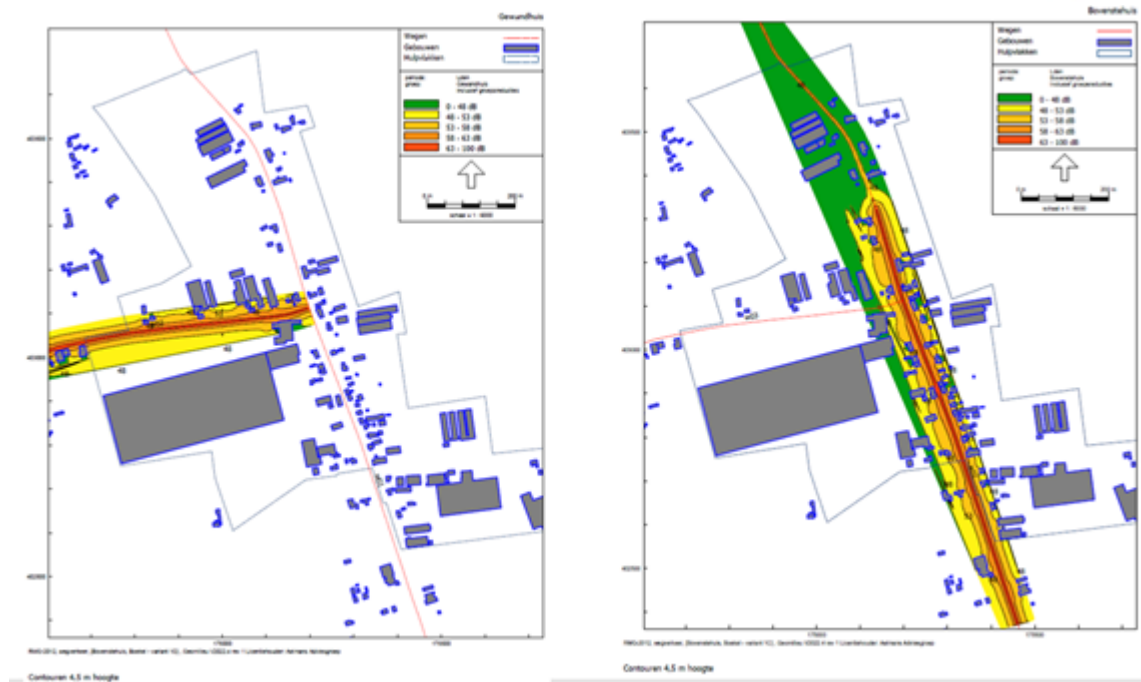
Omdat er geen informatie bekend was over de specifieke geluidsbelasting van individuele bedrijven is gekeken naar de richtafstanden uit de VNG brochure ten aanzien van geluid. Deze richtafstanden geven voor een gemengd gebied en rustige woonwijk aan hoe ver (ten aanzien van geluid) hindergevende functies van gevoelige functies van elkaar dienen te worden gescheiden. Voor een rustige woonwijk worden grotere afstanden tussen functies aangehouden, voor een gemengd gebied wordt meer milieubelasting aanvaardbaar geacht. Door te vergelijken welke functies op basis van gevoelige functies zijn toegestaan binnen een bepaalde afstand en welke milieucategorie daadwerkelijk is gesitueerd binnen deze afstand, kunnen potentiële conflictsituaties inzichtelijk worden gemaakt. In onderstaande kaart zijn met rode kleurarceringen deze conflictgebieden weergegeven.

Figuur 2 Potentiële zoneringsconflicten op basis van zonerings gemengd gebied

Uit de analyse blijkt dat er op specifieke plekken potentieel conflicten zijn tussen de zonerings van hindergevende functies en gevoelige functies. Met andere woorden hierbij liggen op basis van milieuzonerings deze functies te dicht bij elkaar.

Er dient hierbij wel nadrukkelijk in ogenschouw te worden genomen dat het hierbij gaat om potentiële conflicten. De specifieke mate van geluidsbelasting dient namelijk te worden bepaald aan de hand van een akoestisch onderzoek industrialawaai voor hindergevende functies op de gevelbelasting en woon- en leefklimaat van omliggende gevoelige functies. Het kan daarbij zonder meer zo zijn dat hindergevende functies weliswaar binnen de generieke zoneringsafstand van gevoelige functies liggen, maar door de aard en

Figuur 4 Geluidsbelasting t.g.v. verkeer na autonome ontwikkeling en realisatie de Burgt 2

Uit de voorgaande analyse blijkt dat de geluidsbelasting ten aanzien van verkeer sterk toe neemt met name in bij de autonome ontwikkelingen. Dit leidt voor een aanzienlijk deel van de woningen tot een te hoge geluidsbelasting in dit scenario, zelfs hoger dan de maximaal te ontheffen waarde. De mate van geluidsbelasting zal sterk af hangen van de ontsluitingsroute die zal worden gekozen voor de woonwijk de Burgt 2. De analyse laat zien dat indien er gekozen wordt voor een ontsluitingsroute over het Bovenstehuis en Gewandhuis, er geluidwerende maatregelen getroffen dienen te worden om het woon- en leefklimaat te borgen op de woonobjecten.

Verkeersdruk

Nauw verwant aan de omgevingswaarde geluid is de omgevingswaarde verkeer. Naast geluid zorgt verkeer op zichzelf mogelijk ook voor hinder. Er is daarom naast de geluidsbelasting ook gekeken naar de absolute verkeersaantallen en hoe deze zich verhouden tot de berekende capaciteit van het Bovenstehuis en het Gewandhuis. In onderstaand schema zijn de resultaten weergegeven:

	Type weg (classificatie)	Snelheid	Berekende capaciteit	Huidig	Autonoom + De Burgt
Bovenstehuis	Erftoegangsweg type 1	60 km/uur	5000 a 6000 Mvt/ etmaal	1200 Mvt/ etmaal	3300 Mvt/ etmaal
Gewandhuis	Erftoegangsweg type 2	60 km/uur	2000 a 2500 Mvt/ etmaal	600 Mvt/ etmaal (bermschade)	3700 Mvt/ etmaal

Uit de analyse blijkt dat op basis van de berekende capaciteit het Bovenstehuis de verkeersdruk kan opvangen in de huidige en autonome situatie. Voor het Gewandhuis is dat anders. In de autonome ontwikkeling en met name bij de ontsluiting van de Burgt over het Bovenstehuis en Gewandhuis ontstaat er een verkeersdruk die groter is dan de berekende capaciteit van de weg. In dit scenario zullen er ook verkeerstechnische maatregelen genomen dienen te worden om de capaciteit van de weg te vergroten.

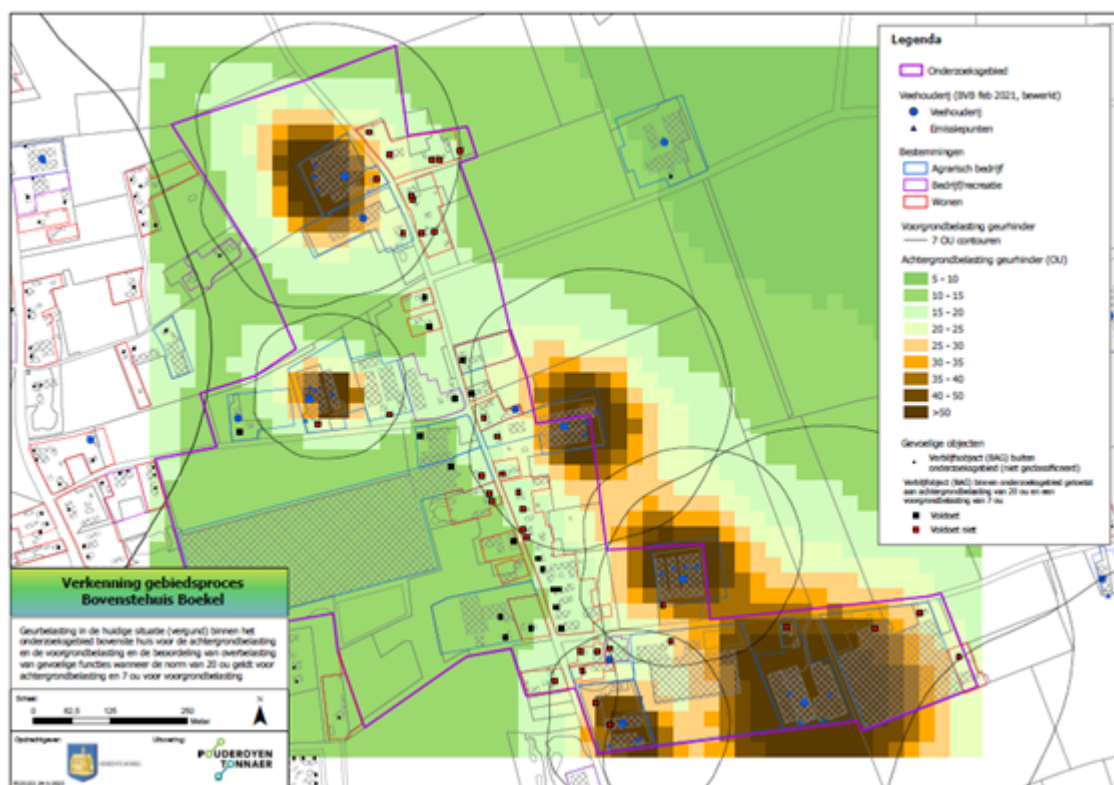
1.2.1.3 Geur

Voor het aspect geur is gekeken naar zowel de achtergrondbelasting als voorgrondbelasting. De achtergrondbelasting is de cumulatieve geurbelasting uit stallen van meerdere veehouderijen en is bepalend voor het woon- en leefklimaat in het buurtschap. De voorgrondbelasting daarentegen is de geurhindercontour van een individueel bedrijf. Dit is bepalend voor de mate waarin ontwikkelingen worden belemmerd in het kader van geur door elkaars aanwezigheid.

De gemeente Boekel heeft op 13 december 2012 de Verordening Wet geurhinder en veehouderij gemeente Boekel vastgesteld. In deze geurverordening zijn de geurnormen voor verschillende deelgebieden aangescherpt. Bovenstehuis ligt in het woonwerklandschap ten noorden van de woonkern Boekel, waar een geurnorm geldt van 7 ouE/m³ (voorgrondbelasting).

De gemeente Boekel kent momenteel geen geurbeleid voor de achtergrondbelasting. Voor de toetsing van de achtergrondbelasting sluit de gemeente Boekel aan bij het provinciaal beleid, dat is verankerd in de Interim omgevingsverordening. Hierin is een toetswaarde van 20 ouE/m³ vastgesteld.

In onderstaande kaart zijn zowel de achtergrondbelasting (in kleuren) en de voorgrondbelasting (in lijncontour) weergegeven.

Figuur 5 Voor- en achtergrondbelasting in Bovenstehuis

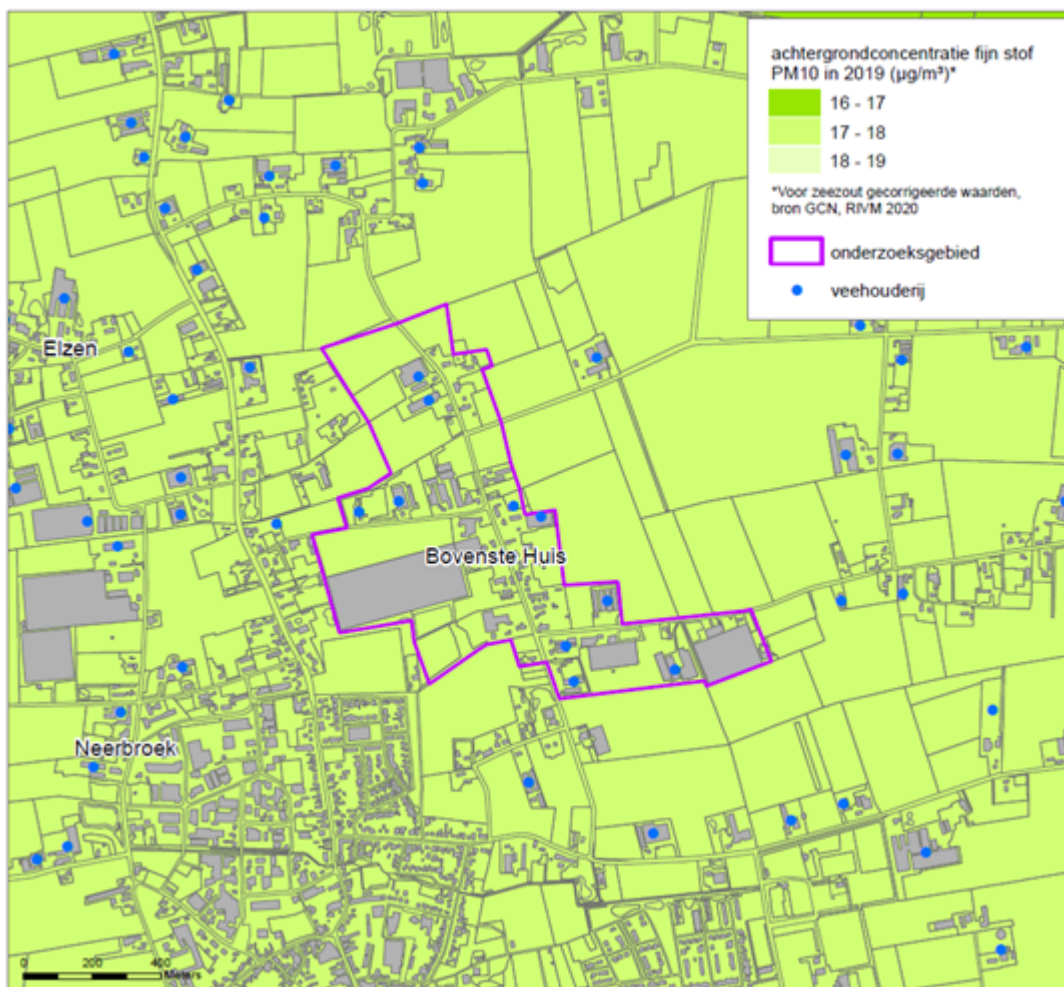
Uit de analyse blijkt dat met name in het noordelijk deel van het buurtschap, het middendeel waar Gewandhuis en Bovenstehuis elkaar kruisen en het zuidelijk deel bij de Waterdelweg er woningen binnen de voorgrondcontour vallen. Dat betekent dat voor deze woningen de voorgrondnorm wordt overschreden. De achtergrond norm is voor veel woningen lager dan 20 Ou, desalniettemin ervaren ook enkele woningen een te hoge achtergrond.

1.2.1.4 Luchtkwaliteit

Fijnstofconcentratie Pm10

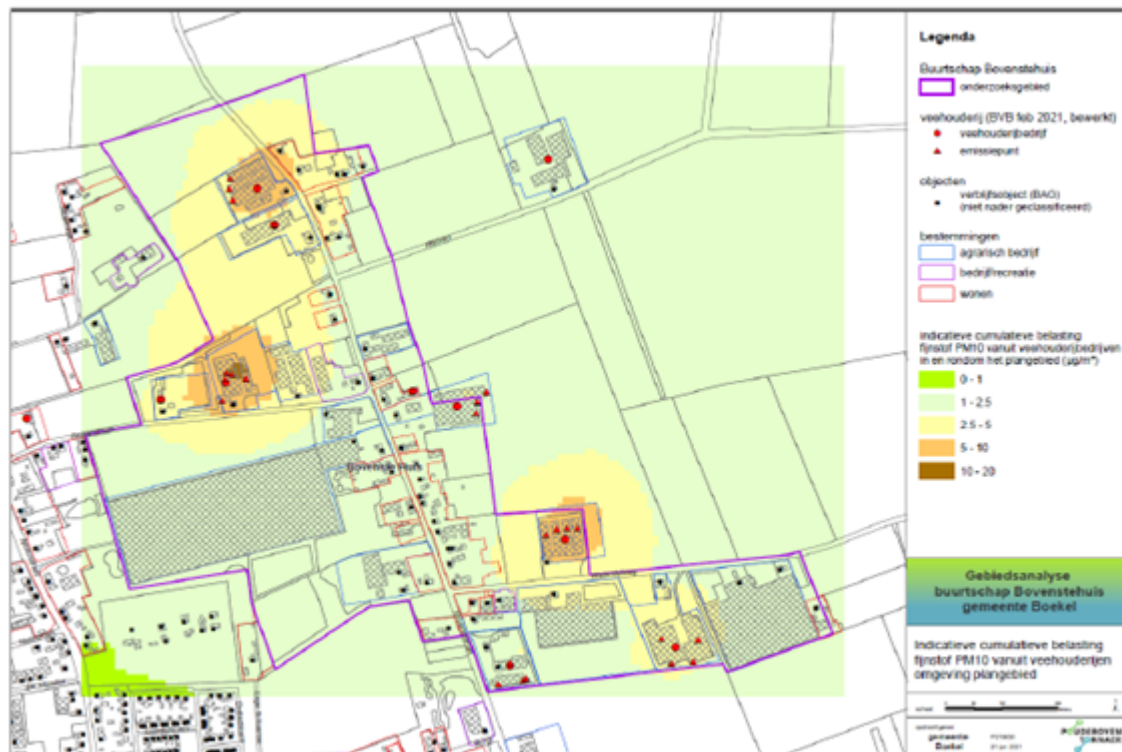
Voor deze gebiedsanalyse is beoordeeld of vanuit de geldende luchtkwaliteitseisen sprake is van een overschrijding van de grenswaarden op basis van de Wet luchtkwaliteit. Op basis van dit toetsingskader is de maximale Pm10 concentratie 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

In de navolgende figuur is de achtergrondconcentratie fijnstof in het studiegebied weergegeven voor het jaar 2020 (bron: Grootschalige Concentratiekaart Nederland; RIVM). Hieruit volgt binnen het plangebied een achtergrondconcentratie fijnstof (PM10) van 17-18 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Figuur 6 Gemiddelde fijnstofconcentratie

De achtergrondconcentraties van fijnstof (PM10) liggen ter plaatse van de locaties onder de wettelijke norm van 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Het betreft hier echter een gemiddelde waarde per kilometerhok. Derhalve is ook meer specifiek ingezoomd op het Bovenstehuis. Dit is in onderstaande kaart weergegeven.

Indicatieve cumulatieve belasting fijn stof vanuit veehouderijen in de omgeving (Bijlage 8)

Figuur 7 *Individuele bijdrage fijnstofconcentratie*

In de bovenstaande kaart is ook de individuele bijdrage zichtbaar. Hierdoor wordt duidelijk dat binnen het Bovenstehuis wel verschillen in luchtkwaliteit zijn op te merken. Nergens komt echter de PM10 concentratie boven de grenswaarde.

Endotoxine

De inrichting van de woonomgeving is van invloed op de gezondheid van de inwoners. Aspecten van volksgezondheid vormen bij ruimtelijke ontwikkelingen een mee te wegen belang. Bij een ruimtelijke procedure kunnen maatregelen worden genomen vanwege gezondheidsrisico's voor omwonenden van veehouderijen.

In de afgelopen jaren is er in Nederland groot onderzoek uitgevoerd onder de naam Veehouderij en gezondheid omwonenden (VGO). Onderzocht is of het wonen in de buurt van veehouderijen effect kan hebben op de gezondheid van de omwonenden. Hieruit komen een aantal positieve en een aantal negatieve gezondheidseffecten naar voren:

5. Dicht bij veehouderijen wonen minder mensen met COPD. Daar staat tegenover dat de mensen in deze omgeving die wel COPD hebben, daar vaker en/of ernstigere complicaties van hebben.
6. Het VGO-onderzoek laat een verband zien tussen longfunctieveranderingen en het wonen in de buurt van veehouderijen. Het meest waarschijnlijk is dat deze longfunctieveranderingen samenhangen met de blootstelling aan stof en micro-organismen (endotoxine) direct rond de veehouderijbedrijven.
7. Aangetoond is dat mensen die rondom veehouderijen wonen minder astma en allergieën hebben.
8. Rondom pluimveehouderijen hebben mensen een grotere kans op een longontsteking. Er zijn sterke aanwijzingen dat fijnstof en componenten ervan mensen gevoeliger maken voor luchtweginfecties.

Het Kabinet heeft in haar reactie op de VGO onderzoeken (2016 en 2017) aangegeven met maatregelen te komen zodat de uitstoot van fijnstof van pluimveebedrijven in de komende 10 jaar gehalveerd wordt. Daarnaast zet het Kabinet in op een maatschappelijk innovatieprogramma voor duurzame veehouderij.

Omdat er ook nog steeds kennishiaten zijn, vraagt het Kabinet nader onderzoek naar de vraag hoe de uitstoot en verspreiding van endotoxinen gemeten of berekend kan worden met het oog op toekomstige beoordelingsinstrumentarium en normstelling. Aan de Gezondheidsraad zal een adviesvraag voorgelegd worden over de aanpak van ammoniak in relatie tot de vorming van secundair fijnstof.

Endotoxinen zijn deeltjes van de celwand van (dode) gramnegatieve bacteriën. Endotoxinen vormen een onderdeel van het fijnstof dat afkomstig is uit veehouderijen. Om bij lopende procedures, zoals bij vergunningaanvragen van veehouderijen of ruimtelijke procedures zoals bestemmingsplan rekening te kunnen houden met de blootstelling van omwonenden aan endotoxinen door veehouderijen, is in november 2016 door het Ondersteuningsteam Veehouderij en Volksgezondheid (namens de provincie Noord-Brabant, omgevingsdiensten in Noord-Brabant, de GGD en enkele Brabantse gemeenten) de Notitie Handelingsperspectieven Veehouderij en Volksgezondheid: Endotoxine toetsingskader 1.0 gepubliceerd. In deze notitie is, op basis van de advieswaarde van 30 EU/m³ voor de maximale blootstelling, een eerste indicatieve versie van een toetsingskader uitgewerkt. De rechtbank Oost-Brabant heeft geconcludeerd dat de grenswaarde voor de uitstoot voldoende is onderbouwd en dat de gemeenten gebruik mogen maken van de notitie bij de beoordeling van de gezondheidsrisico's voor omwonenden. Eén en ander is te herleiden uit de gerechtelijke uitspraken van 12 april 2019 (nrs. ECLI:NL:RBOBR:2019:1973 en ECLI:NL:RBOBR:2019:1974).

In het zogenaamde endotoxine-toetsingskader zijn afstanden bepaald die een te hoge blootstelling aan endotoxinen zullen voorkomen (voorzorgbeginsel). Alleen voor vleeskuikens, legkippen en vleesvarkens zijn afstandsgrafieken opgesteld, aan de hand waarvan op basis van de fijnstofemissie in kilogrammen per jaar kan worden bepaald welke afstand tot gevoelige objecten moet worden aangehouden. Naast de individuele contouren per bedrijf moet ook de cumulatie met andere bedrijven in de omgeving betrokken worden in de beoordeling. In het toetsingskader is niet voorzien in een berekeningswijze voor cumulatie, zodat uitgegaan moet worden van een kwalitatieve beoordeling. Om toch een beeld te geven van de cumulatieve endotoxinen-blootstelling zijn de afstandsgrafieken voor een 30 EU/m³ belasting, d.w.z. de bij de grafieken behorende vergelijkingen, wiskundig vertaald naar formules. Met deze formules kan de belasting op een object door emissie van een veehouderij berekend worden. Dit geeft een indicatie van waar de advieswaarde van 30 EU/m³ mogelijk overschreden wordt.

Uitgangspunt van het toetsingskader is het voorkomen van nieuwe of grotere overschrijdingen van de advieswaarde van de Gezondheidsraad. Dit betekent dat bij nieuwe ontwikkelingen:

9. een standstil van de emissie fijnstof-endotoxine gewenst is;
10. bij voorkeur een reductie van de emissies wordt bereikt.

Op de navolgende kaart is de emissie van fijnstof in kaart gebracht, waarbij de advieswaarde van 30 EU/m³ is gehanteerd. De indicatieve cumulatieve belasting is berekend op basis van de vergelijkingen van de afstandsgrafieken. Naast de individuele contouren per bedrijf moet ook de cumulatie met andere bedrijven in de omgeving betrokken worden in de beoordeling. Daarbij zijn de bijdragen van de individuele bedrijven gesommeerd. Daarbij is de volgende formule gehanteerd:

De gehanteerde formules zijn hieronder weergegeven:

Vleeskuikens
 $afstand = 6.46065585 * (emissie^{0.49242746})$

Leghennen
 $afstand = 14.1291356 * (emissie^{0.31511434})$

Vleesvarkens
 $afstand = 60.0608184 * \ln(emissie) - 231.712643$

vleeskuikens
 $belasting = (30 * emissie) / (e^{(\ln(afstand / 6.46065585) / 0.49242746)})$

legghennen
 $belasting = (30 * emissie) / (e^{(\ln(afstand / 14.1291356) / 0.31511434)})$

vleesvarkens
 $belasting = (30 * emissie) / (e^{((afstand + 231.712643) / 60.0608184)})$

Op basis van deze berekening zijn in onderstaande kaart de risicocontouren o.b.v. 30 EU/m³ per veehouderijlocatie weergegeven. Om de berekende situatie zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij de feitelijke situatie, is gerekend vanaf het middelpunt van de veehouderijbedrijven. Conform het voorlopig toetsingskader endotoxinen, dient te worden uitgegaan van het meest nabijgelegen punt van het dierenverblijf. Dit is tevens inzichtelijk gemaakt in de onderstaande kaart figuur door middel van de gearceerde contour (op basis van bouwvlak).

Figuur 8 Endotoxinecontouren rondom bedrijven

Op basis van de analyse kan worden geconcludeerd dat er enkele woningen binnen de endotoxinecontour zijn gelegen indien daarbij wordt uitgegaan van het middelpunt van het bedrijf. Wanneer echter wordt gekeken naar de contour op basis van het bouwvlak neemt dit aantal woningen fors toe.

1.2.2 Beoogde situatie

Het buurtschap Bovenstehuis verkeert in transitie. Het resultaat is een gemengd buurtschap met bedrijvigheid en wonen op korte afstand van elkaar. Dit gemengde karakter wordt gekoesterd, maar tegelijkertijd dient het woon- en leefklimaat acceptabel te blijven. Nieuwe ontwikkelingen dienen passend te zijn. Het voorliggende bestemmingsplan beoogt deze kaders voor toekomstige ontwikkelingen te geven. Daarbij is leidend het woon- en leefklimaat niet verslechterd door voorgenomen ontwikkelingen en acceptabel blijft voor een gemengd gebied. Hiertoe zijn een aantal beleidskeuzes gemaakt ten aanzien van de in de vorige paragraaf beschreven maatgevende omgevingswaarden. De onderbouwing en basis voor deze keuzes vormt het gebiedsproces, toegevoegd in Bijlage 2 .

1.2.2.1 Geluid (industrielawaai)

De analyse van het buurtschap heeft aangetoond dat er op basis van zoneringen potentiële conflictgebieden in het buurtschap aanwezig zijn. Het is echter niet noodzakelijk gebleken het toetsingskader ten aanzien van industrieelwaai te verstrengen. Daarvoor is ook geen draagvlak gebleken in het buurtschap. Het is derhalve niet noodzakelijk gebleken geluidsnormen te verstrengen, mede gelet de mogelijkheid om ook economische activiteiten mogelijkheden te bieden. Het huidige geluidskader binnen gemengd gebied biedt daartoe voldoende mogelijkheden, echter ook voldoende bescherming voor gevoelige functies.

Met het oog op de omgevingswet (ingang per 1 januari 2024) is het echter wel noodzakelijk om het huidige geluidstoetsingskader ook te verankeren in het bestemmingsplan. Onder omgevingswet blijven de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus ongewijzigd, echter vervalt de toetsing aan de piekgeluiden tijdens dag, avond en nachtperiodes. Om het woon- en leefklimaat ook in de toekomst te borgen is het noodzakelijk om ook onder vigeur van de omgevingswet te blijven toetsen op piekgeluiden. Deze zijn namelijk voor het buitengebied maatgevend omdat daar juist geluidsoverlast tijdens piekmomenten wordt ervaren. Daartoe wordt het huidige normenstelsel overgenomen zoals dat ook nu van kracht is:

Stap en gebiedstype	Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau	Maximaal (piekgeluiden)	Verkeersaantrekkende werking
Stap 2 rustige woonwijk	45 dB(A)	65 dB(A)	50 dB(A)
Stap 2 gemengd gebied	50 dB(A)	70 dB(A)	50 dB(A)
Stap 3 rustige woonwijk	50 dB(A)	70 dB(A)	50 dB(A)
Stap 3 gemengd gebied	55 dB(A)	70 dB(A) ¹⁾	65 dB(A)

Tabel: Geluidgrenswaarden VNG brochure "Bedrijven en Milieuzonering" uit 2009
1) exclusief piekgeluiden door aan- afrijdend verkeer

Voor nieuwe ontwikkelingen geldt daarbij dat er geen veranderingen zijn ten aanzien van het huidige toetsingskader voor industrieelawaai, voor gevoelige functies volgt uit het voorgaande dat het woon- en leefklimaat ook in de toekomst is geborgd.

1.2.2.2 Verkeer

Met betrekking tot het aspect verkeer kunnen er geen eisen worden opgenomen in het kaderstellende plan omdat uitwerking hiervan onderdeel is van de op te stellen mobiliteitsvisie. Uit de analyse is gebleken dat de geluidsniveaus voor het Bovenstehuis te hoog zijn bij de autonome ontwikkelingen en ontsluiting van de Burgt 2 op het Bovenstehuis. De analyse heeft daartoe een aantal duidelijke conclusies en urgentie gegeven:

- De autonome ontwikkeling leidt tot meer geluidsbelasting op de gevels, in veel gevallen ook ruim boven de maximaal toegelaten norm;
- De verkeersdruk op met name het Gewandhuis leidt in het autonome scenario tot meer verkeer dan de wegcapaciteit op is berekend;
- Indien er wordt gekozen voor een afwikkeling van het verkeer van de Burgt 2 op het Bovenstehuis dienen er geluidwerende maatregelen worden genomen (op gevels, snelheidsregime, weginrichting);

- Het voorgaande leidt tot de noodzaak om ook nadrukkelijk na te denken over een alternatieve ontsluitingsroute voor het verkeer van De Burgt 2.

Deze conclusies zijn opgenomen in de rapportage van het gebiedsproces en gedeeld met de gemeente Boekel.

1.2.2.3 Geur

De analyse met betrekking tot geur heeft uitgewezen dat op veel plekken in het Bovenstehuis de voorgrondnorm wordt overschreden. Ook is voor een aantal woningen de achtergrondnorm overschrijding aan de orde. Beleidskeuzes ten aanzien van het aspect geur zijn uitgewerkt in de geurgebiedsvisie en het geurbeleid voor de gemeente Boekel naar aanleiding van het aanhoudingsbesluit in het kader Wet geurhinder en veehouderij. Daartoe is het volgende bepaald voor het buurtschap Bovenstehuis:

Voor het gebiedsproces de Bovenstehuis is onder andere een geuronderzoek uitgevoerd. Ter plaatse van een groot deel van de woningen heerst een achtergrondbelasting van 10 tot 20 Ou. Veel woningen liggen binnen de 7 Ou geurcontour (de huidige geurnorm).

Een toename van de geurbelasting door groei en toename van de geuremissie en geurimmissie van de omliggende intensieve veehouderijen is hier niet te verwachten:

- Vanwege de reeds overbelaste situatie op meerdere woningen;
- Vanwege het geuremissieplafond in het omgevingsplan van de gemeente Boekel;
- De provinciale regels voor veehouderijen zoals opgenomen in de IOV.

Hierdoor zal een eventuele uitbreiding van deze veehouderijen gepaard moeten gaan met een afname van de geurbelasting.

Drie bedrijven in dit gebied gaan mogelijk stoppen, waardoor de geurbelasting aanzienlijk afneemt en het leefklimaat zal verbeteren. Om te voorkomen dat de verbetering van leefklimaat wordt opgevuld door blijvende veehouderijen is een extra waarborg wenselijk. Hiervoor kan de gemeente een gebiedsgerichte achtergrondnorm die aansluit bij het aanvaardbare woon- en leefklimaat voor dit gebied. Een geurnorm van 13 Ou achtergrond past bij de kenmerken van het gebied (wonen en werken) en is een beweging richting de GGD-advieswaarde voor het gebied.

In het voorliggende bestemmingsplan worden deze normen uit de geurgebiedsvisie overgenomen. Dat betekent dat er naast de voorgrondnorm van 7Ou ook wordt getoetst aan de achtergrondnorm van 13 Ou. De beleidsregel ruimtelijke ontwikkelingen en geurhinder gemeente Boekel 2023 geeft daarbij het toetsingskader. Ontwikkelingen waarbij er een hogere achtergrondnorm dan 13 Ou aan de orde zijn, zijn middels een afwijkingsbevoegdheid. Daarbij moet worden aangetoond dat sprake is van een proportionele afname van de overbelasting (achtergrondbelasting) conform de systematiek van de (Interim) Omgevingsverordening Noord-Brabant.

1.2.2.4 Luchtkwaliteit

Luchtkwaliteit wordt onder het huidige regime generiek beoordeeld. Voor endotoxine, een gezondheidsaspect, is momenteel nog geen beleid, maar wel een advieswaarde. Binnen het Bovenstehuis liggen een aantal (pluim)veehouderijen. Veehouderijen stoten (fijn)stof uit naar de omgeving. Pluimveehouderijen meer dan varkenshouderijen en deze laatste weer meer dan ander veehouderijtakken. Met het (fijn)stof worden andere stoffen in de omgeving van veehouderijen verspreid, waaronder endotoxine. Het recente gezondheidsonderzoek van het RIVM (VGO) en het Endotoxinerapport tonen aan dat gezondheidsrisico's kleven aan de verspreiding van stoffen uit stallen. Op grond van het IVG onderzoek (de voorloper van het VGO onderzoek) ziet de Gezondheidsraad endotoxine als een goede indicator voor de blootstelling van omwonenden aan stoffen uit stallen die een negatieve invloed hebben op de luchtwegen. Dit inzicht was voor de Gezondheidsraad in 2013 aanleiding om voor de algemene bevolking een gezondheidskundige advieswaarde voor endotoxine van 30 EU/m³ vast te stellen. Deze raad is het adviesorgaan voor het Rijk aangaande complexe gezondheidsvraagstukken. Endotoxine zijn ontstekingsbevorderende celwandresten van bepaalde bacteriën. De luchtwegen van mensen zijn daar zeer gevoelig voor. Het is een algemeen aanvaard wetenschappelijk inzicht dat endotoxine blootstelling negatieve gezondheidseffecten heeft op mensen.

Derhalve is er voor gekozen de endotoxine advieswaarde van 30EU/m³ op te nemen in het bestemmingsplan. Dat betekent dat bij de bouw van nieuwe stallen en de omschakeling van dierverblijven deze ontwikkeling alleen is toegestaan mits voldaan wordt aan een endotoxinenorm van 30 EU/m³ (EU; endotoxin units) op gevoelige objecten. Ook geldt hier dat gemengde bedrijven met een pluimveetak en een andere veehouderijtak binnen bestaande bebouwing alleen kunnen omschakelen naar pluimvee, mits voldaan wordt aan genoemde endotoxine norm. Toetsing aan de gestelde endotoxinen-norm dient plaats te vinden conform het Endotoxine toetsingskader 1.0.

1.2.3 Planologischewijziging

Om de beoogde doelstellingen voor het gebied Bovenstehuis te behalen wordt in deze herziening de voorgenomen toetsingskaders overgenomen. Dat betekent in concreto het volgende:

- Hoofdstuk 2 Waarvoor mag ik deze locatie niet gebruiken?
Artikel 60 Verboden gebruik

Hier wordt lid d. toegevoegd:

Een locatie te gebruiken met een geluidsbelasting op gevoelige functies hoger dan onderstaand:

Stap en gebiedstype	Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau	Maximaal (piekgeluiden)	Verkeersaantrekkende werking
Stap 2 rustige woonwijk	45 dB(A)	65 dB(A)	50 dB(A)
Stap 2 gemengd gebied	50 dB(A)	70 dB(A)	50 dB(A)
Stap 3 rustige woonwijk	50 dB(A)	70 dB(A)	50 dB(A)
Stap 3 gemengd gebied	55 dB(A)	70 dB(A) ¹⁾	65 dB(A)

Tabel: Geluidgrenswaarden VNG brochure "Bedrijven en Milieuzonering" uit 2009

1) exclusief piekgeluiden door aan- afrijdend verkeer

- Hoofdstuk 3 Mag ik de functie van de locatie veranderen?
Artikel 65.2 Voorwaarden en indieningsvereisten functieverandering

Hier wordt lid g. toegevoegd:

de activiteiten mogen geen geluidbelasting op gevoelige functies genereren hoger dan onderstaand:

Stap en gebiedstype	Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau	Maximaal (piekgeluiden)	Verkeersaantrekkende werking
Stap 2 rustige woonwijk	45 dB(A)	65 dB(A)	50 dB(A)
Stap 2 gemengd gebied	50 dB(A)	70 dB(A)	50 dB(A)
Stap 3 rustige woonwijk	50 dB(A)	70 dB(A)	50 dB(A)
Stap 3 gemengd gebied	55 dB(A)	70 dB(A) ¹⁾	65 dB(A)

Tabel: Geluidgrenswaarden VNG brochure "Bedrijven en Milieuzonering" uit 2009

1) exclusief piekgeluiden door aan- afrijdend verkeer

Artikel 66.2 beoordelingsregels afwijking
algemeen geldende beoordelingsregels

Hier wordt lid j. toegevoegd

Voor een wijziging zoals bedoeld in artikel 66.1 geldt dat er geen geluidsbelasting op gevoelige functies mag zijn hoger dan onderstaand:

Stap en gebiedstype	Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau	Maximaal (piekgeluiden)	Verkeersaantrekkende werking
Stap 2 rustige woonwijk	45 dB(A)	65 dB(A)	50 dB(A)
Stap 2 gemengd gebied	50 dB(A)	70 dB(A)	50 dB(A)
Stap 3 rustige woonwijk	50 dB(A)	70 dB(A)	50 dB(A)
Stap 3 gemengd gebied	55 dB(A)	70 dB(A) ¹⁾	65 dB(A)

Tabel: Geluidgrenswaarden VNG brochure "Bedrijven en Milieuzonering" uit 2009

1) exclusief piekgeluiden door aan- afrijdend verkeer

- Hoofdstuk 8 U houdt dieren, hiervoor gelden specifieke regels
Artikel 115.1 Regels voor gebruik

Hier toevoegen artikel 115.1.3

Regels in verband met endotoxine

Wijziging van het bestaande aantal dierplaatsen, bestaande diersoorten en/of bestaande stalsystemen is niet toegestaan, met dien verstande dat dit wel is toegestaan indien de immissie van endotoxine op gevoelige objecten niet met meer dan 30 EU/m³ bedraagt

- Hoofdstuk 8 U houdt dieren, hiervoor gelden specifieke regels
Artikel 115.1. 5 afwijking en bijbehorende beoordelingsregel

Hier toevoegen lid k.

voor de veehouderijen binnen deelgebied Bovenstehuis (het plangebied Bestemmingsplanherziening Bovenstehuis) geldt in aanvulling op het bepaalde in sublid d onder 1 t/m 3 en in afwijking van het bepaalde in sublid d onder 4 dat voor de woningen van derden, gelegen binnen deelgebied Bovenstehuis (het plangebied bestemmingsplanherziening Bovenstehuis), de achtergrondbelasting niet meer dan 13 ou. mag bedragen;

En in aanvulling daarop lid l. toevoegen:

Het bevoegd gezag kan afwijken van het bepaalde in artikel 115.1.5 lid k. indien

1. *Indien bij een ruimtelijk initiatief, met uitzondering van de toetswaarde in deze beleidsregel, de*

beoordeling van de overige omgevingsaspecten wel positief uitvalt, kan overwogen worden om gemotiveerd van deze toetswaarde af te wijken ten einde via een procedure mee te werken aan het ruimtelijke initiatief. Bijvoorbeeld omdat er concreet zicht is op een verbetering van de achtergrondbelasting of er vanwege het gebruik van het geurgevoelige object weinig hinder te verwachten is of de hinder acceptabel wordt geacht. Een nadere motivering en besluitvorming is dan wel nodig;

2. *Indien bij een ruimtelijk initiatief of ruimtelijk plan van een veehouderij met dieren waarvoor geuremissiefactoren zijn vastgesteld, dat toeziet op uitbreiding van het oppervlakte dierenverblijven, aangetoond wordt dat sprake is van een proportionele afname van de overbelasting (achtergrondbelasting) conform de systematiek van de (Interim) Omgevingsverordening Noord-Brabant, kan afgeweken worden van de toetswaarde en de hinder als aanvaardbaar worden aangemerkt. Een nadere motivering en besluitvorming is dan wel nodig.*
3. *Bij het toetsen van een ruimtelijke initiatief of ruimtelijk plan van veehouderijen wordt de absolute en relatieve bijdrage van de betreffende veehouderij aan de achtergrondbelasting en de verandering van die bijdrage in de afweging betrokken. Ook wordt hierbij meegenomen of de op dat moment best beschikbare en betaalbare technieken onderdeel zijn van het initiatief: technieken die leiden tot een beperkte milieubelasting, rekening houdend met het type en grootte van het bedrijf en de plaatselijke achtergrondbelasting.*

- Hoofdstuk 8 U houdt dieren, hiervoor gelden specifieke regels
Artikel 115.2. 2 afwijking en bijbehorende beoordelingsregel

- Hier toevoegen lid k.
voor de veehouderijen binnen deelgebied Bovenstehuis (het plangebied Bestemmingsplanherziening Bovenstehuis) geldt in aanvulling op het bepaalde in sublid d onder 1 t/m 3 en in afwijking van het bepaalde in sublid d onder 4 dat voor de woningen van derden, gelegen binnen deelgebied Bovenstehuis (het plangebied bestemmingsplanherziening Bovenstehuis), de achtergrondbelasting niet meer dan 13 ou. mag bedragen;

En in aanvulling daarop lid l. toevoegen:

Het bevoegd gezag kan afwijken van het bepaalde in artikel 115.1.5 lid k. indien

1. *Indien bij een ruimtelijk initiatief, met uitzondering van de toetswaarde in deze beleidsregel, de beoordeling van de overige omgevingsaspecten wel positief uitvalt, kan overwogen worden om gemotiveerd van deze toetswaarde af te wijken ten einde via een procedure mee te werken aan het ruimtelijke initiatief. Bijvoorbeeld omdat er concreet zicht is op een verbetering van de achtergrondbelasting of er vanwege het gebruik van het geurgevoelige object weinig hinder te verwachten is of de hinder acceptabel wordt geacht. Een nadere motivering en besluitvorming is dan wel nodig;*
2. *Indien bij een ruimtelijk initiatief of ruimtelijk plan van een veehouderij met dieren waarvoor geuremissiefactoren zijn vastgesteld, dat toeziet op uitbreiding van het oppervlakte dierenverblijven, aangetoond wordt dat sprake is van een proportionele afname van de overbelasting (achtergrondbelasting) conform de systematiek van de (Interim) Omgevingsverordening Noord-Brabant, kan afgeweken worden van de toetswaarde en de hinder als aanvaardbaar worden aangemerkt. Een nadere motivering en besluitvorming is dan wel nodig.*
3. *Bij het toetsen van een ruimtelijke initiatief of ruimtelijk plan van veehouderijen wordt de absolute en relatieve bijdrage van de betreffende veehouderij aan de achtergrondbelasting en de verandering van die bijdrage in de afweging betrokken. Ook wordt hierbij meegenomen of de op dat moment best beschikbare en betaalbare technieken onderdeel zijn van het initiatief: technieken die leiden tot een beperkte milieubelasting, rekening houdend met het type en grootte van het bedrijf en de plaatselijke*

achtergrondbelasting.

1.3 Uitvoerbaarheid

1.3.1 Milieutechnische uitvoerbaarheid

Ten behoeve van de aanpassing van de planregels is een gebiedsproces uitgewerkt, Bijlage 2. Hierin is de motivering voor de regels uitgewerkt en onderbouwd. De regels ten aanzien van geur zijn uitgewerkt in de geurgebiedsvisie, geurverordening en beleidsregel die in het kader van het aanhoudingsbesluit zijn uitgewerkt voor de gemeente Boekel.

1.3.2 Economische uitvoerbaarheid

Bij nieuwe ontwikkelingen moet onder de Wet ruimtelijke ordening (Wro) tegelijk met het bestemmingsplan een exploitatieplan worden vastgesteld, tenzij het kostenverhaal anderszins is verzekerd, bijvoorbeeld door middel van gemeentelijke gronduitgifte of een anterieure overeenkomst. De gemeente heeft hierbij de onderzoeksverplichting om de financieel-economische uitvoerbaarheid van het plan te toetsen.

De herziening voorziet in een kaderstellend plan binnen het buurtschap Bovenstehuis. Het plan voorziet niet in nieuwe ontwikkelingen.

De gemeente Boekel heeft de kosten voor de herziening van het omgevingsplan al opgenomen en vastgesteld in budget voor de gebiedsvisie Bovenstehuis. Daarmee is het kostenverhaal geregeld. Om die reden wordt afgezien van een exploitatieplan. Geconcludeerd wordt dat er voldoende middelen zijn om de ontwikkeling tot uitvoering te brengen. Het plan is daarmee financieel uitvoerbaar.

1.3.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Het bestemmingsplan 'Bovenstehuis' wordt in het kader van het overleg ex artikel 3.1.1 van het Besluit op de ruimtelijke ordening aan diverse instanties toegezonden. Verder is in de Wet ruimtelijke ordening (Wro) in artikel 3.8 bepaald dat op de voorbereiding van een bestemmingsplan afdeling 3.4 van Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing is. In de Awb is bepaald dat het bestuursorgaan het ontwerp van het te nemen besluit met de daarop betrekking hebbende stukken, die redelijkerwijs nodig zijn voor een beoordeling van het ontwerp, voor een termijn van 6 weken ter inzage legt. Een ieder wordt hiermee in de gelegenheid gesteld, schriftelijk en/of mondeling zijn zienswijzen over het ontwerpbestemmingsplan naar voren te brengen.

Het ontwerpbestemmingsplan 'Bovenstehuis' heeft gedurende 6 weken ter inzage gelegen. Er zijn tegen het plan zienswijzen ingebracht, welke zijn beantwoord in de nota van zienswijzen. De zienswijzen hebben aanleiding gegeven tot een kleine wijziging van het plan. In de planregels is voor een aantal regels per abuis de verwijzing naar het deelgebieden Bovenstehuis vergeten toe te voegen. Dit is in de vastgestelde versie van het plan gecorrigeerd. Daarnaast is er een ambtshalve wijziging doorgevoerd met betrekking tot de spreiding van arbeidsmigranten. Huisvesting van arbeidsmigranten is immers naast een sociaal-maatschappelijk vraagstuk ook een ruimtelijke vraagstuk. Vanuit zowel de overheid als vanuit de maatschappij wordt nadrukkelijk aandacht gevraagd voor de impact van de huisvesting en maatschappelijk druk hiervan op de omgeving. Het wordt vanuit het oogpunt van ruimtelijke ordening en het voorkomen van de aantasting van het woon en leefklimaat van het buurtschap wenselijk geacht om een bepaalde spreiding vast te stellen. Voor buurtschap Bovenstehuis is daarom aanvullend in de regels opgenomen dat arbeidsmigranten enkel mogen worden gehuisvest mits daarbij de afstand tot een andere huisvestingslocatie van arbeidsmigranten minimaal 150 meter betreft.

